

Pedagogisch beleidsplan buitenschoolse opvang Okido

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie en pedagogische hoofddoelen	4
3. Werkwijze, maximale opvang en de leeftijdsopbouw van de stamgroep	6
4. Emotionele veiligheid	13
5. Persoonlijke competenties	15
6. Sociale competenties	19
7. Waarden en normen	21
8. Kinderparticipatie	22
9. Basiscommunicatie	24
10. Kwaliteitszorg	26
11. Samenwerking met ouders	32

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Buitenschoolse opvang Okido biedt verschillende opvang mogelijkheden voor kinderen uit Oss en omgeving van 06.00 uur tot 18.30 uur en voorziet hiermee in de behoefte van ouders verzorgers voor verantwoordelijke opvang voor hun kinderen. Buitenschoolse opvang Okido heeft een duidelijke visie en doelstelling die we graag uitdragen. Deze visie en doelstelling vormen samen het uitgangspunt voor ons dagelijks handelen.

1.2 Wat is een pedagogisch beleid

Het pedagogisch beleid is verbonden met het doel dat we als buitenschoolse opvang willen bereiken, namelijk kwalitatief goede opvang bieden voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Het doel staat vast en het beleid bepaald de weg die gekozen is om het doel te bereiken.

Het pedagogisch beleid geeft richting aan het dagelijkse handelen van onze pedagogisch medewerkers en vormt tevens de basis voor de inrichting van de omgeving waarin het kind verkeert. Ouders voeden hun kinderen op. Dat is hun verantwoordelijkheid. Een deel van deze taak leggen zij echter neer bij anderen zoals bijvoorbeeld een kinderopvang. Voor de kinderopvangpartner moet daarom duidelijk zijn hoe met deze verantwoordelijkheid moet worden omgegaan. Het is dan ook van groot belang dat ouders en pedagogisch medewerksters met elkaar in gesprek raken en in gesprek blijven. Onder andere over de wijze waarop ieder kind wordt opgevoed, waar een kind zich goed bij voelt en op welke wijze het kind het beste tot zijn recht komt.

Kinderopvang is een sector die altijd in beweging is en daarom kan het zijn dat het pedagogisch beleidsplan aangepast zal worden na verloop van tijd, op basis van nieuwe inzichten. Daarom is er ieder jaar een evaluatie moment en zal het beleidsplan waar nodig worden bijgesteld.

Opvoedkundige inzichten zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig zodat het altijd mogelijk moet zijn om dit beleid bij te stellen wanneer team en ouders daar goede redenen voor zien. Wij zijn ons ervan bewust dat wij niet aan alle wensen van ouders tegemoet kunnen komen. Wel staan wij open voor alle ideeën.

In de buitenschoolse opvang wordt gewerkt met groepen kinderen. In een groep leren kinderen met andere kinderen en volwassenen om te gaan, rekening te houden met elkaar en voor zichzelf op te komen. Binnen een groep is ieder individueel kind uniek en belangrijk. Een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch werker is een goede communicatie en samenwerking.

De ouder verdient respect als ervaren opvoeder. De pedagogisch werker verdient respect voor de door haar door studie en ervaring opgebouwde deskundigheid. Over en weer vullen partijen elkaar aan en leren van elkaar.

1.3 Waarom een pedagogisch beleidsplan

Dit beleidsplan is bedoeld om:

- Aan iedereen die betrokken is bij de opvang van buitenschoolse opvang Okido, inzicht en duidelijkheid te geven ten aanzien van onze manier van werken.
- Nieuwe medewerkers en stagiaires op een adequate manier ondersteuning te bieden tijdens de inwerkprocedure.
- Ouders / verzorgers inzicht te geven in onze manier van werken.

2. Visie en pedagogische hoofdoelen

2.1 Visie

Kinderopvang Okido streeft ernaar om de best mogelijke zorg te bieden aan de kinderen die ons zijn toevertrouwd. Dat betekent dat het kind centraal staat. De kinderen krijgen daar bij liefde, aandacht en ondersteuning bij hun eigen ontwikkeling. Hierin sluiten wij aan op de wensen en behoeften van het kind.

Daarnaast ontstaat er een persoonlijke band met kind en ouder. Op iedere groep staan daarom enthousiaste, betrokken, creatieve en vaste pedagogisch medewerkers. Dit zorgt ervoor dat de kinderen zich thuis voelen en ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Wij bieden de kinderen een veilige en uitdagende omgeving. Waarin pedagogisch medewerkers zich ook blijven ontwikkelen.

Wij hebben gekozen voor verticale groepen. Wanneer kinderen bij elkaar zijn, is de juiste omgang van belang is, samenwerken staat daarbij voorop en wij zorgen dat dit in goede banen wordt geleid. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat kinderen de juiste normen en waarden mee krijgen.

2.2 Doelstelling

De doelstelling van onze buitenschoolse opvang is het aanbieden van kwalitatief goede opvang voor kinderen van 4 t/m 13 jaar. Voor goede opvang is veel noodzakelijk. Bijvoorbeeld op het gebied van de accommodatie, de pedagogische uitgangspunten en de werkwijze en het samenwerken met ouders en organisaties.

In de Wet Kinderopvang wordt onder andere aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang: "Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving".

Ondanks dat de overheid in de nieuwe wet kinderopvang de kwaliteit van de opvang niet meer gedetailleerd voorschrijft, moet de kwaliteit van de opvang in Nederland goed geregeld zijn. Hierover zijn door ouders en kinderdagverblijven afspraken gemaakt met de basiseisen voor de kwaliteit. Deze afspraken zijn vastgelegd in een convenant.

2.3 Pedagogische uitgangspunten

Om ons hoofdoel te kunnen realiseren maken wij onderscheid in vier verschillende opvoedingsdoelen welke voortkomen uit de wet kinderopvang:

1. Een gevoel van emotionele veiligheid bieden.
2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties bieden.
3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties bieden.
4. De kans om zich waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving eigen te maken: socialisatie.

3. Werkwijze, maximale opvang en de leeftijdsopbouw van de basisgroep

3.1 Leeftijdsopbouw van de Basisgroep

Bij buitenschoolse opvang Okido worden de kinderen opgevangen in een basisgroep. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Wel kan worden besloten om, aan het begin en aan het eind van de dag, kinderen in een andere ruimte te ontvangen of weer op te halen waarbij een vaste medewerker van de stamgroep op de groep aanwezig is. Met ouders en kinderen wordt duidelijk gecommuniceerd wanneer en hoe dit plaats vindt.

Elke basisgroep kent een team van pedagogisch medewerkers, het streven is een vast team van maximaal vier medewerkers. Voor kinderen en ouders wordt inzichtelijk gemaakt welke vaste pedagogisch medewerkers er per dag zijn.

Binnen kinderopvang Okido werken we met één buitenschoolse opvang groep, namelijk de Kiddo's met maximaal 30 kinderen per dag. De kinderen worden opgevangen op een eigen basisplek/ruimte binnen kinderopvang Okido.

Afhankelijk van de aanmeldingen kan het zijn dat we op onze locatie op woensdag, vrijdag, vakanties en studiedagen geen opvang aanbieden. De kinderen kunnen dan bij locatie 't Torentje terecht. Ouders zijn hiervan op de hoogte en dit is dan in het contract verwerkt.

Op de groep werken gekwalificeerde pedagogisch medewerksters en wordt er altijd rekening gehouden met de kind leidsterratio. Aan de hand van de rekentool op www.1ratio.nl zullen wij per dag bekijken hoeveel pedagogisch medewerksters op betreffende groep aanwezig moeten zijn.

- één pedagogisch medewerker per elf aanwezige kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar;
- Wanneer kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar of wanneer enkel kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar in de stamgroep zitten, geldt een maximale groeps grootte van twintig kinderen;
- Wanneer enkel kinderen in de leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de stamgroep zitten, geldt een maximale groeps grootte van dertig kinderen;
- Bij basisgroepen die uitsluitend bestaan uit kinderen van 8 tot en met 12 jaar, geldt dat in plaats van een beroepskracht een extra volwassene kan worden ingezet als derde beroepskracht. Bijvoorbeeld dertig kinderen met twee pedagogisch medewerkers en een extra volwassene, die meewerkt in het primaire proces;

3.2 Studiedagen en Vakantie

Tijdens studiedagen en schoolvakanties worden alle kinderen van de BSO (zowel BSO Kiddos als BSO het Torentje) opgevangen bij het Torentje. Dit is de enige plek waar wij momenteel vakantie opvang en studiedagen opvang aanbieden. Dit is in alle contracten verwerkt. Mochten er in de toekomst meer kinderen in de vakanties en op studiedagen gaan komen, zullen wij deze opvang ook gaan uitbreiden bij BSO Kiddos.

3.3 Samenvoegen van groepen

Het kan zijn dat er tijdens een minimale bezetting van de groepen gekozen wordt om de basisgroep samen te voegen met het kinderdagverblijf. Dit zal zijn op rustige momenten (vroeg ochtend/einde van de dag). De reden hiervoor is dat een grotere groep voor kinderen leuker is, zodat er meer kinderen zijn om mee te spelen.

3.3 Vaste gezichten criterium

Op de groep werken vaste pedagogisch medewerkers. Zo zijn er voor de kinderen steeds vaste gezichten op de groep.

Het kan voorkomen dat een medewerker er niet is, bijvoorbeeld wegens vakantie, verlof of bij ziekte. We proberen dan als eerste een andere vertrouwde pedagogisch medewerker van de eigen groep in te zetten. Zo is er dan, in de meeste gevallen, altijd nog een andere vaste pedagogisch medewerker van die groep aanwezig. Maar mocht dit een keer niet zo zijn, bijvoorbeeld omdat de ene medewerker op vakantie is en de andere medewerker die dag ziek is, dan zal er een vertrouwde pedagogisch medewerker van een aangrenzende groep of een vertrouwde invalkracht op de groep komen te staan.

Doordat wij niet al te groot zijn, kennen de kinderen de andere pedagogisch medewerkers ook en andersom. Hierdoor voelt het, voor de meeste kinderen, al snel veilig en vertrouwd.

3.4 Verlaten van de basisgroep

Kinderen maken structureel gebruik van een vaste basisruimte, welke zich bevindt aan de achterzijde van het kinderdagverblijf. Na het gezamenlijke moment met de basisgroep (eet-drinkmoment) laten wij de kinderen zoveel mogelijk vrij in hun keuze waar ze zin in hebben om te doen, zij worden hierin begeleid door de pedagogisch medewerkers. Ze kunnen binnen knutselen, spelen in de poppenhoek of bouwhoek, spelletjes doen of in de legohoek. Buiten kunnen ze hun energie kwijt met rennen, voetballen, schommelen of spelen in het klimtoestel. Ook worden er door de pedagogisch medewerkers van te voren bedachte activiteiten aangeboden.

Vooraf in vakanties of studiedagen verlaten kinderen hun groep voor activiteiten buitenshuis. Hierbij kan je denken aan buitenspelen in het park of omliggende speeltuinen, uitstapjes naar het bos of uitstapjes naar de winkel. Tijdens het verlaten van de groep zorgen wij voor emotionele veiligheid. Dit bieden wij door een goed overgangsmoment plaats te laten vinden (hierbij benoemen we tijdig wat we gaan doen). Daarnaast is er altijd een vaste pedagogisch medewerkster aanwezig bij uitstapjes.

Wanneer activiteiten plaatsvinden buiten het pand met meer dan 30 kinderen wordt het welbevinden van de stamgroep gewaarborgd door zorg te dragen dat er minimaal 1 vaste pedagogische medewerker meegaat die bekend en werkzaam is bij deze groep kinderen. Tevens wordt er voor vertrek duidelijk gemaakt wie tot welke groep behoort en bij welke begeleider. Kinderen dragen met uitjes buitenshuis fel gekleurde 'Okido'- shirtjes en zijn daardoor goed herkenbaar.

Wanneer de groep verlaten wordt, blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

De groep kan worden verlaten voor:

- Tijdens het buitenspelen zowel in het park, als in de omgelegen speeltuinen; Hier gaan wij samen met de kinderen lopend of met de auto naar toe en houden wij ons aan de

verkeersregels die gelden en de afspraken die gemaakt zijn in het protocol uitstapjes. Buitenspelen is van groot belang. Kinderen die bij de buitenschoolse opvang komen, hebben er vaak al een lange schooldag opzitten. Daarom vinden wij het belangrijk om dagelijks met de kinderen even naar buiten te gaan zodat ze kunnen ontspannen van hun schooldag.

- Eigen buitenspeelruimte: We hebben bij ons pand een eigen buitenspeelruimte voor de kinderen van de buitenschoolse opvang.
- Activiteiten of vrij spel te doen in de andere ruimtes dan de BSO.

Na afloop van de activiteit gaan de kinderen vanzelfsprekend weer terug naar de eigen basisgroep.

Wanneer kinderen hun groep verlaten, gaat er altijd een eigen pedagogisch medewerkster mee en wordt er ten alle tijden rekening gehouden met de kind-leidsterratio.

3.5 Extra dagdeel of ruiling

Het kan zijn, om wat voor reden dan ook, dat de ouder een extra dagdeel opvang af wil nemen of eenmalig wil ruilen van dagdeel. Wanneer de ouder hiertoe besluit zal dit altijd in overleg met de manager en de ouder afgestemd worden. Alleen op basis van beschikbaarheid op de groep zal een extra dagdeel of ruiling toegezegd kunnen worden.

3.6 Vervoer BSO kinderen van en naar school

- Wij hebben een verzekering voor de auto's waarmee de pedagogisch medewerkers rijden.
- Alle kinderen onder de 1.35 cm dienen te worden vervoerd op een goedgekeurd autostoeltje.
- Alle kinderen en ook onze pedagogisch medewerkers zijn verplicht om een gordel te dragen tijdens het vervoeren van de kinderen.
- Bij het gebruik van de gordels dient er op gelet te worden dat de gordel niet achter de ruggen van de kinderen langs gaan, maar voorlangs over de borstkas.
- De kinderen uit laten stappen op de stoep als dit mogelijk is.
- Het maximale aantal kinderen dat per auto vervoert mag worden, is afhankelijk van het aantal plaatsen die in de auto aanwezig zijn.
- Kinderen onder de 1.35 cm mogen alleen voorin op een stoeltje, als er achterin geen plaats meer is.

3.7 Drie uren – regeling

Tijdens de schoolvakanties en studiedagen als de BSO de hele dag open is, geldt de 3 uren regeling. Op deze dagen is het mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de kind-leidster ratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers. Staan er drie beroepskrachten op één groep dan zal er tijdens de pauzes een invaller of iemand van kantoor op de BSO komen helpen. Zo staan ze tijdens de pauzes altijd met z'n tweeën.

Afwijken van de vereiste kind – leidster ratio doen wij op de volgende tijden:

- In de ochtend tussen 06.00 – 09.00 uur.
- Tussen de middag tussen 12.00 – 15.00 uur (tijdens vakantie en studiedagen).
- Aan het eind van de dag tussen 17.30 – 18.30 uur.

Wij hebben voor deze momenten gekozen, omdat aan het begin van de dag en aan het eind van de dag niet alle kinderen (meer) aanwezig zijn. En tussen de middag moeten er ook vaak nog kinderen komen. Hierdoor kunnen we juist op deze momenten het beste afwijken van kind-leidsterratio. Als medewerkers om de beurt pauze houden krijgen de kinderen op dat moment een activiteit aangeboden in één ruimte. Dit kan binnen of buiten zijn. Op die manier is het voor de medewerker een overzichtelijke situatie en kunnen wij verantwoord afwijken. Dagelijks wordt er dus per groep maximaal 3 uur afgeweken en tijdens de schoolweken een 0.5 uur.

Middels een digitaal registratiesysteem houden wij de tijden dat de kinderen bij ons zijn bij. Dit betreft de tijden waarop de kinderen gebracht worden, maar ook de tijden waarop kinderen opgehaald worden

Mocht het zo zijn dat er een pedagogisch medewerkster om 17.15 uur klaar is met werken volgens het rooster, maar er zijn op dat moment nog te veel kinderen aanwezig voor een pedagogisch medewerkster dan blijft deze persoon langer. Dit wordt dan achteraf aangepast op het rooster.

Is er slechts één pedagogisch medewerker in het kindercentrum, dan wordt er ten alle tijden mee gekeken door de manager doormiddel van het camerasysteem. (zie hiervoor ook subhoofdstuk camera toezicht). Wanneer er tussen 06.00 – 18.30 uur sprake is dat een pedagogisch medewerkster alleen is, is er ten alle tijden een andere volwassenen in het pand aanwezig of binnen 15 minuten aanwezig.

3.8 Ondersteuning andere volwassene

Onze beroepskrachten worden af en toe bij het werken ondersteund door andere volwassenen. Deze volwassenen zijn in dit geval ouders van kinderen die het buitenschoolse opvang bezoeken. Wij maken geen gebruik van vrijwilligers binnen onze kinderopvang. Ouders bieden hulp bij activiteiten zoals knutselen en naar het bos gaan. De taak van de volwassene is het ondersteunen van de medewerkers tijdens deze activiteiten waarbij de pedagogische medewerkers de leiding hebben. Om te voorkomen dat de rust en het dagritme van de kinderen zo min mogelijk wordt verstoord, beperken wij bij voorkeur zo veel mogelijk deze vorm van ondersteuning. Binnen kinderopvang Okido werken wij tevens met stagiaires. De stagiaires worden altijd boventallig ingepland als extra ondersteuning. Daarnaast conform de huidige wet en regelgeving kunnen PW3 en PW 4 studenten vanaf leerjaar 1, bij goed functioneren, zo nodig formatief worden ingezet op de eigen stage-locatie bij ziekte of afwezigheid van één van de PM-ers. Zij blijven formeel echter stagiair, omdat ze dan wel nog onbevoegd zijn. Hierbij houden we ons aan de wettelijke richtlijnen van gemaximeerde inzet stagiaires per groep.

Afhankelijk van het leerproces helpen de stagiaires ook mee tijdens de activiteiten voor zover en voor het gedeelte dat ze bekwaam zijn voor de activiteit van dat moment. (Zie ook hoofdstuk 10.7 van dit pedagogisch beleidsplan)

3.9 Werkwijze bij zieke kinderen

Kinderen kunnen wel eens ziek zijn. Het ene kind is ziek als hij koorts heeft (38 graden of meer) en een ander kind is ziek zonder koorts te hebben.

Als uw kind koorts, huilerig of hangerig is dan wordt u daarvan op de hoogte gebracht. Dit om u te informeren over de gezondheidstoestand van uw kind. In het belang van uw kind(eren) en anderen kinderen kunnen we u ook verplichten om uw kind op te halen. Daarnaast zullen wij ook met u overleggen als wij zien dat u kind zich niet lekker voelt maar geen koorts heeft. Dit om de situatie van u kind met u te bespreken en eventuele adviezen van u op kunnen volgen.

3.10 Dagritme

Er wordt gebruik gemaakt van een vast dagritme, wat zorgt voor houvast aan kinderen en voor vertrouwdheid. Om kinderen inzicht te geven in het dagritme wordt er gebruik gemaakt van pictogrammen. In het dagritme wordt een goede balans gevonden tussen rustige en actieve momenten en is er een balans tussen alleen spelen, spelen in kleine groepjes en spelen in de grote groep.

We hanteren het onderstaande dagritme. Hierbij hebben we een balans gemaakt tussen het tegemoet komen aan de individuele behoeftes van kinderen en het dagritme van de groep. Er zijn activiteiten die met een grote groep gedaan kunnen worden en er zijn activiteiten die in een kleine groep gedaan kunnen worden. De basis activiteiten uit het dagritme, de eet- en drink momenten vinden plaats op de eigen basisgroep. Het is ten alle tijden mogelijk om iets van de dagindeling af te wijken. Dit kan in de volgende (niet limitatieve) gevallen aan de orde zijn:

- Het weer
- Feesten
- Activiteiten die niet bij Okido plaats vinden zoals naar het bos gaan

Onderstaand het dagritme op een 'normale' buitenschoolse opvang dag, met uitgaande van het scenario dat kinderen voorschools en naschools komen.

14.00 – 15.15	Kinderen worden door onze pedagogisch medewerkster van school gehaald. Afhankelijk van de scholen van de kinderen wordt er een route gereden waarbij alle kinderen op tijd van school gehaald worden door onze pedagogisch medewerkster.
15.15 – 15.45	Kinderen gaan aan tafel voor wat drinken en krijgen een cracker, rijstwafel en fruit/groente.
15.45 – 17.00	Kinderen gaan naar buiten mits het weer het toelaat. Daar wordt een activiteit aangeboden. Wanneer kinderen niet naar buiten kunnen wordt er in de groep een activiteit aangeboden. Te denken valt aan een creatieve activiteit of een educatieve activiteit. Deze wordt minimaal 1x per dag aangeboden.
17.15 – 18.00	Kinderen mogen vrij spelen totdat ze worden opgehaald door hun ouders.

18.00 – 18.30	Kinderen die er om 18.00 uur nog zijn, worden samengevoegd met de kinderen van het kinderdagverblijf.
---------------	---

Daarnaast kan het zo zijn, dat kinderen in de schoolvakantie of tijdens studiedagen een hele dag naar de buitenschoolse opvang komen. Dan is onderstaand dagritme van toepassing:

06.00 – 09.00	Kinderen worden door de ouders gebracht. Ouders en pedagogisch medewerkers hebben een korte overdracht over eventuele bijzonderheden en er wordt aandacht besteed aan het afscheid nemen van de ouders. Wanneer kinderen nog niet thuis gegeten hebben, bieden wij ze de mogelijkheid om bij ons een boterham te eten. Met betrekking tot het aanbod van activiteiten zal er tussen deze tijd geen gestructureerde activiteit plaats vinden maar spelen de kinderen zelfstandig.
09.15 - 10.00	De kinderen gaan hun handen wassen en vervolgens aan tafel om fruit te eten en te drinken. We bekijken samen met de kinderen wat ze vandaag graag zouden willen doen.
10.00 – 10.15	Kinderen gaan naar de WC.
10.15 – 11.00	Er wordt een gezamenlijke activiteit uitgevoerd welke past bij de belevingswereld van kinderen.
11.00 – 11.30	Kinderen gaan buiten spelen mits het weer dit toelaat. Anders mogen kinderen vrij spelen.
11.45 – 12.00	Kinderen gaan naar de WC. Alle kinderen gaan hun handen wassen en gaan vervolgens aan tafel voor de broodmaaltijd.
12.00 – 12.45	Kinderen eten de broodmaaltijd.
13.00 – 15.15	Kinderen gaan naar buiten mits het weer het toelaat. Daar wordt een activiteit aangeboden. Wanneer kinderen niet naar buiten kunnen wordt er in de groep een activiteit aangeboden. Te denken valt aan een creatieve activiteit of een educatieve activiteit. Deze wordt minimaal 1x per dag aangeboden.
15.15 – 15.45	Kinderen gaan aan tafel voor wat drinken en krijgen een cracker, rijstwafel en fruit/groente.
15.45 – 17.15	Kinderen mogen vrij spelen of doen een activiteit met onze pedagogisch medewerkster.
17.15 – 18.00	Kinderen mogen vrij spelen totdat ze worden opgehaald door hun ouders.

18.00 – 18.30	Kinderen die er om 18.00 uur nog zijn, worden samengevoegd met de kinderen van het kinderdagverblijf.
---------------	---

3.11 Zorg en aandacht bij het eten

We hanteren een aantal basisregels om het eten met een grote groep kinderen goed te laten verlopen. Dit ondanks de verschillende eetgewoontes van huis uit.

Voordat we gaan eten zingen we altijd eerst een liedje.

1. We eten samen met de kinderen, maar soms kan het zijn dat kinderen niet mee eten in verband met individuele afspraken met het kind en ouder.
2. Het eten en drinken vindt plaats op de / met de eigen basisgroep
3. We gebruiken een bord om eten op te leggen en soms bestek.
4. We proberen op te eten wat op ons bord ligt.
5. We zorgen dat er rust is tijdens het eten.

Medewerkers scheppen hiervoor de individuele voorwaarden; kinderen krijgen zelf een mes op te smeren en mogen zelf hun drinken inschenken.

3.12 Plezier en gezelligheid tijdens het eten

1. Kinderen worden gestimuleerd om bepaalde dingen of hoeveelheden te eten.
2. Kinderen krijgen keuzemogelijkheden in wat ze eten.
3. We zorgen dat we de tijd hebben bij het eten.
4. Kinderen worden positief benaderd in hun eigen eetgedrag.
5. Kinderen bepalen zelf en leren zelf inschatten wat ze op kunnen, met een maximum van 5 boterhammen per kind. Het kind leert op deze manier te luisteren naar zijn eigen lichaam.
6. We stimuleren alle kinderen ten minste twee hapjes te proeven wanneer ze iets niet lusten. Tenzij hier met ouders individuele afspraken over gemaakt zijn.

3.13 Hygiëne en kwaliteit bij het eten

1. Kinderen en medewerkers wassen hun handen voor en na het eten.
2. Wat op de grond is gevallen wordt niet meer opgegeten.
3. Iedereen eet van zijn eigen bord, drinkt uit zijn eigen beker.
4. We geven kwalitatief goede voeding namelijk; bruinbrood, vers fruit, beperkt suikers en vet, geen orgaanvlees.

3.14 Voeding

Het kind krijgt fruit, groente, brood, en drinken van de buitenschoolse opvang.

Voor het fruit eten hebben kinderen altijd de keus uit meerdere variaties. Seizoensgebonden fruit zal afhankelijk van het seizoen worden aangeboden. Na het fruit eten wordt er thee of water gedronken.

Voor de broodmaaltijden hebben de kinderen keus uit verschillende soorten hartig broodbeleg en ook uit verschillende soorten zoet broodbeleg. Ook wordt er melk, thee of water gedronken.

Naast een fruitmoment en de broodmaaltijden is er rond 15.15 uur tijd om wat te eten. Kinderen krijgen dan groente plus crackers, rijstwafels met verschillende soorten hartig beleg en soms wat zoet beleg. Verder is er water en thee. In speciale gevallen wordt er wel eens iets extra's aangeboden: een tosti of pannenkoek bij de broodmaaltijd of een plakje peperkoek, etc.

We houden rekening met kinderen die bepaalde voedingsmiddelen niet mogen vanwege allergie, geloof, levenswijze of dieet. De ouders melden dit in de intakegesprekken en brengen indien noodzakelijk hun eigen producten mee naar de opvang.

4. Emotionele veiligheid

Voor de optimale ontwikkeling van kinderen is het van belang dat ze zich emotioneel veilig voelen en lekker in hun vel zitten. Een kind dat zich niet veilig voelt, durft zich niet te ontwikkelen, trekt zich terug, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die de buitenschoolse opvang biedt. Een kind dat zich wel veilig voelt kan zich verder ontwikkelen.

Om hieraan bij te dragen, als buitenschoolse opvang, is het van belang dat kinderen dat kinderen zich niet opgedrongen voelen. Wij geven kinderen de vrijheid om zelfstandig invulling te geven aan wat ze willen doen met wie ze dat willen doen. Kinderparticipatie staat hierbij hoog in het vaandel. Kinderen mogen meedenken over de invulling van de opvang en de invulling van de dag. Dit doen we door met kinderen te praten over thema's en activiteiten die binnen het thema passen.

Wij, als buitenschoolse opvang, zijn verantwoordelijk voor de lichamelijke (fysieke) en emotionele veiligheid van kinderen. Dit houdt in dat de binnen- en de buitenruimte schoon en veilig zijn even als de spelmaterialen. Dit betekent ook dat we voldoende gezonde voeding bieden en dat kinderen voldoende mogelijkheden hebben om zich te bewegen. Er zijn meerdere hoeken in de ruimte waar de kinderen zich even kunnen terugtrekken. Ze kunnen dan even alleen spelen / ontspannen of met een klein groepje spelen. Daarnaast is de ruimte licht en bevat rustige kleuren. De groep oogt rustig, zodat kinderen niet te snel overprikkeld raken. Het spelmateriaal ligt netjes geordend in de kast en in bakken. Daarnaast is de binnen- en buitenruimte zo ingericht dat het de kinderen uitnodigt tot het spelen en ontdekken, maar ook gezellig samen of rustig alleen te zijn. Kinderen kunnen zelf kiezen of ze willen deelnemen aan de activiteit van onze pedagogisch medewerkster. Doordat ze dit zelf kunnen bepalen ontstaat er een veilig gevoel bij het kind. Toch is niet alles helemaal vrijblijvend.

Er is een zekere mate van structuur (regel, regelmaat en gewoontes) omdat dit voor de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind moet weten waar het aan toe is en wat hem te wachten staat. Het herkenbare, terugkerende geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Bij jonge kinderen geeft het een tijdsgevoel waardoor de dag overzichtelijk wordt. De regels waaraan we ons houden bij de buitenschoolse opvang worden samen met de kinderen opgesteld. Wij kiezen er bewust voor om de regels samen met kinderen op te stellen op het gebied van: eten, drinken, spelen, opruimen, omgaan met elkaar en omgaan met materialen. Door regels samen met kinderen te maken, hebben kinderen meer een gevoel van eigenwaarde en zullen kinderen de regels sneller naleven. Ze krijgen niet het gevoel dat ze iets opgelegd wordt, maar dat ze erbij horen en mee mogen denken / bepalen.

Het is van belang om regelmatig contact te houden tussen een kind en pedagogisch medewerkster zodat er een relatie opgebouwd kan worden. Dit begint bij de kennismaking (wendagen) van het kind met de groep en onze pedagogisch medewerkers. Dit start ongeveer twee weken voor het kind daadwerkelijk op de opvang komt. Het is van belang het kind serieus te nemen zodat we het kind beter leren kennen en het kind een gevoel van veiligheid krijgt. Het kind wordt geaccepteerd in het uiten van blijheid, geluk, boosheid, tevredenheid, angst, religie enz. en leert met die emoties om te gaan. Wij leren het kind om

emoties te uiten zonder een ander hierbij te kwetsen of pijn te doen. Door kinderen te laten merken, 'Kijk, ik mag er zijn.' voelt een kind zich gewaardeerd en geaccepteerd om 'zichzelf'. In een emotionele veilige omgeving durft een kind zichzelf, andere mensen en nieuwe dingen te ontdekken.

Het contact met ouders/verzorgers van het kind is zeer belangrijk. Door goed contact met ouders te behouden kom je te weten hoe het kind thuis is en hierdoor kun je met het kind over de thuissituatie praten. Het geeft het kind een veilig gevoel dat je zijn ouders/verzorgers kent. Bij de buitenschoolse opvang is meestal alleen sprake van (vaak) korte haalcontacten (met uitzondering van de schoolvakanties). Wel worden er jaarlijks avonden georganiseerd, waarbij ouders en familieleden van harte welkom zijn. En eenmaal per jaar is er een gesprek met ouders hoe het gaat op de opvang. Is er een reden voor eerdere gesprekken dan wordt er een afspraak gemaakt met ouders.

Wil een kind iets in de groep vertellen dan krijgt het hiervoor de ruimte en zorgen onze pedagogisch medewerkers ervoor dat het kind niet gestoord wordt in zijn verhaal.

Onze pedagogisch medewerkster bevordert de emotionele veiligheid door:

- Pedagogische en interactieve vaardigheden:
We kijken en luisteren naar kinderen. We zien wat een kind leuk vindt, een lastige of bedreigende situatie oplossen met grapjes, een onzeker en twijfelend kind steun geven zodat het iets nieuws durft te proberen, aanvoelen wat de stemming van de groep is. Dit doen we door goed te kijken en te luisteren naar de kinderen. Doordat we dit opmerken, hebben we oog voor de gebeurtenissen die onveilig voor een kind zijn zoals: pesten, buiten sluiten of de spanning van een negatieve groepsfeer.
- Organisatie van de groep:
We zorgen voor een vrolijke en positieve groepsfeer, voorspelbaarheid in het dagritme en duidelijkheid over regels en afspraken. Dit doen we door te werken met een vast dagritme zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Ook praten we aan tafel over onderwerpen welke passen bij de interesses van de kinderen. Ieder kind wordt gehoord en ieder kind mag meedenken / meepraten. Ook kinderen bij wie de ontwikkeling niet vanzelf gaat moeten zich thuis kunnen voelen.
- Samenwerking met ouders en school:
Er is goede band tussen de pedagogische aanpak thuis, op school en op de buitenschoolse opvang, want dit geeft kinderen duidelijkheid. Als ouders en school vertrouwen hebben in de buitenschoolse opvang dan voelen kinderen zich er veilig. Kinderen veilig laten voelen doen we door te laten merken dat we kinderen horen, zien en begrijpen. Door te reageren op wat kinderen zeggen en willen en daarop in te spelen.

5. Persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt de kinderen bij Okido in staat om allerlei verschillende type problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. In principe gebeurt het ontwikkelen van de persoonlijke competenties vanuit het kind zelf, door spel en door het ontdekken van de wereld om hem heen. We vinden het belangrijk kinderen te stimuleren om dingen zelf te doen en ze op die manier te laten ervaren dat ze al veel zelf kunnen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en kan een kans zijn tot verdere ontwikkeling.

Wanneer we het hebben over het ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn er zeven verschillende competentie gebieden die hieraan bijdragen:

1. Emotionele competentie:

Kinderen krijgen het gevoel er te mogen zijn en het gevoel dat ze op anderen kunnen vertrouwen. Dit doen we door de kinderen te complimenteren en te stimuleren in hun activiteiten. Ik zie dat je een mooie toren hebt gemaakt, wat knap! Kinderen kunnen trots zijn op wat ze kunnen. Ze willen dat laten zien en met anderen delen. Wanneer kinderen andere vertrouwen ontstaat er bij kinderen een relatie met andere mensen. Hierbij hebben ze vertrouwen in onze pedagogisch medewerkster. Ze kunnen steun vinden bij haar of zich laten troosten. Wanneer kinderen vertrouwen hebben in onze pedagogisch medewerkster kunnen ze zichzelf zijn. Dit doen we door te benoemen wat we zien. In het spel zullen kinderen de veiligheid van onze pedagogisch medewerkster gebruiken door het zoeken van oogcontact of nabijheid. Onze pedagogisch medewerkster geeft deze kinderen de veiligheid die ze op dat moment zoeken door te kijken, te knikken of te verwoorden dat ze het kind gezien hebben.

2. Sociale competentie:

Kinderen krijgen het gevoel het samen met de andere te doen. Dit doen we door samen spelen te stimuleren en erop te letten dat alle kinderen geaccepteerd worden in de groep. Hierdoor durven kinderen hulp te vragen en hulp te ontvangen van de ander. Onze pedagogisch medewerkster is zich bewust van deze rol. Daarnaast zorgt de sociale competentie ervoor dat kinderen het gevoel hebben erbij te horen en verbondenheid te hebben met andere kinderen. Doordat kinderen zich sociaal ontwikkelen krijgen ze inzicht in hun eigen ik in relatie tot anderen. Kinderen leren om te imiteren en samen te spelen. Daarnaast willen ze graag bijdragen aan het geheel en helpen met bijvoorbeeld tafel dekken en afruimen, activiteiten klaarzetten, etc..

3. Motorisch – zintuigelijke competentie:

Het streven naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Kinderen hebben de drang om dingen zelf te doen en zelf de wereld te ontdekken. Onze pedagogisch medewerker speelt hierop in door aan te haken bij de belevingswereld / de ontwikkelingswereld van het kind en hierbij passende activiteiten in te zetten. Door in te spelen op deze ontwikkeling, of die nu op fijn motorisch, grof motorisch of op een ander gebied is, kunnen kinderen hun eigen zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevorderen.

Wat betreft motoriek verschilt per kind in welke fase van de ontwikkeling hij/zij zich op enig moment bevindt en welke leeftijd het kind is. De motorische vaardigheden zijn onder te verdelen in:

1. Grove motoriek: het samen bewegen van hoofd, benen of armen.

Kinderen kunnen dit uiten in spel en dans, waar onze kinderopvang goed op aansluit. We bieden uitdagende spel en dans activiteiten, waardoor de kinderen hun eigen mogelijkheden leren kennen. Kinderen leren rennen, springen, klimmen, glijden, dansen etc.

2. Fijne motoriek: kleine bewegingen tussen handen en ogen.

Kinderen leren tekenen, puzzelen en knutselen en hebben plezier in beweging. Binnen de grove motoriek bieden wij voldoende bewegingsmogelijkheden aan. De kinderen hebben tenslotte op school ook al de gehele dag stil gezeten. De kinderen kunnen buiten spelen op de speeltoestellen en er worden verschillende bewegingsactiviteiten aangeboden.

De activiteiten worden aangepast aan de leeftijd van de kinderen. Voor de jonge kinderen zullen wij activiteiten aanbieden die bij de leeftijdscategorie past, wanneer wij activiteiten hebben met zowel jongere als oudere kinderen worden de activiteiten aangepast op de leeftijd van de jongere kinderen en vragen wij de oudere kinderen om de jongere kinderen te helpen. Op deze manier vindt er samenwerking plaats met elkaar. Wanneer wij activiteiten doen met oudere kinderen passen wij de activiteit aan op die leeftijd. Tevens zullen jongere kinderen op een andere manier bezig zijn met klimmen en klauteren dan de oudere kinderen. De jongere kinderen hebben wellicht hulp nodig bij het klimmen op hogere hoogte dan de oudere kinderen. Binnen de fijne motoriek komt er steeds meer groei bij de kinderen. Voor de jongere kinderen zullen wij, wanneer nodig, bijvoorbeeld de kinderen helpen met het smeren van brood of bij het spelen met bijvoorbeeld strijkkralen of knippen. Niet ieder kind heeft dit nodig, er zijn kinderen die dit al kunnen, deze kinderen hebben daarin minder hulp nodig. Voor de oudere kinderen zal hier minder begeleiding bij nodig zijn. Zij zullen dit makkelijker zelfstandig uit kunnen voeren. Wij kunnen de oudere kinderen uitdagendere opdrachten geven dan de jongere kinderen, denk bijvoorbeeld het gebruiken van naald en draad of brei- of haakpennen.

Voor zowel de jongere als de oudere kinderen moedigen de pedagogisch medewerkers de kinderen zoveel mogelijk aan om zelf dingen te doen. De jongere kinderen hebben wellicht aan het begin nog wat hulp nodig door de kinderen aan te moedigen en uitleg te geven ontwikkelen zij hierin niet alleen de zelfredzaamheid maar ontwikkelen ze ook hun identiteit en vergroot het hun zelfbeeld. We geven de kinderen vertrouwen dat zij het zelf kunnen en wanneer het niet lukt geven de pedagogisch medewerkers de kinderen tips of helpen ze mee. Zowel de jongere als de oudere kinderen mogen helpen met bijvoorbeeld het dekken van de tafel of het smeren van de crackers.

4. Cognitieve competentie:

De behoefte om de wereld om je heen te begrijpen. Kinderen zijn jonge onderzoekers. Ze willen de wereld snappen: hun sociale wereld, hun gevoelswereld en de natuur. Kinderen verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen. Hierbij is het belangrijk dat emoties benoemd worden, dat alle zintuigen van het kind geprikkeld worden en dat het logisch denken verder ontwikkeld wordt. Op deze manier kunnen kinderen de wereld om zich heen begrijpen. Onze pedagogisch medewerker is hierbij een belangrijke schakel die de kinderen zal helpen de wereld beter te begrijpen. Dit door een duidelijk dagritme, een goed ingerichte ruimte met ontwikkelingsmogelijkheden en door het benoemen wat onze pedagogisch medewerker ziet en voelt (sensitief responsief).

5. Communicatieve competentie:

Jezelf kenbaar maken in taal. Taal is een belangrijke schakel voor het uiten van kinderen.

Wanneer kinderen zichzelf communicatief kunnen uitdrukken kunnen ze verwoorden wat er is, wat het voelt, wat er gebeurt. Ook kunnen ze door taal andere kinderen begrijpen en hierop inspelen. Taal is de schakel voor alles wat er binnen de buitenschoolse opvang gebeurt. Doordat we ons taal technisch uit kunnen drukken, kunnen we begrijpen wat andere bedoelen en kunnen we zelf begrijpelijk maken voor andere wat we zelf bedoelen. Onze pedagogisch medewerkster stimuleert de Nederlandse taal bij kinderen door te praten, te vragen en te verwoorden wat ze ziet. Ook is er genoeg leesmateriaal, afgestemd op alle leeftijden, aanwezig voor de kinderen om de taal te ontwikkelen.

6. Creatief beeldende competentie:

Jezelf uiten in bewegingen, beeld en geluid. Ritmes en zangbewegingen horen bij de natuurlijk van de mensen. Evenals de drang om ons uit te drukken in materie door te tekenen, te verven, kleien, dingen te maken en te versieren. Daarom is er altijd ruimte voor kinderen om creatief bezig te zijn. De kinderen worden creatieve activiteiten aangeboden, maar kinderen mogen ook zelf kiezen wat ze willen maken. Ook creatief bezig zijn met bijvoorbeeld klei wordt gestimuleerd zodat kinderen zichzelf kunnen uit.

Ook wordt er rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen. Jonge kinderen krijgen meer uitleg en ondersteuning bij het knutselen, oudere kinderen willen vaak zelf creatief knutselen. Met de jonge kinderen dansen we vaak, de oudere kinderen vinden het ook fijn om apart muziek te luisteren.

7. Morele competentie:

Erbij willen horen en streven naar waardering en goedkeuring. Kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen. Ze leren gehoorzamen en ook zichzelf begrijpen. Kinderen leren emoties op een acceptabele manier te uiten, het te zeggen in plaats van bijvoorbeeld te schoppen. Ook leren kinderen te beseffen dat hun eigen handelen iets teweeg kan brengen; het kind kan iemand blij maken of juist pijn doen. Doordat kinderen leren te beseffen dat hun handelen iets teweeg kan brengen, leren ze voor zichzelf op te komen. Als een kind vindt dat het onjuist behandeld is, kan het dat zeggen en duidelijk maken. Onze pedagogisch medewerkster heeft hierin een actieve rol.

Onze pedagogisch medewerkster bevordert de persoonlijke competentie door:

- Interactievaardigheden:

Onze pedagogisch medewerkers kijken goed wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling en datgene aan te bieden. Afwisselen van sturing, spelverrijking en vrijlaten bij het spelen. Onze pedagogisch medewerkster heeft oog voor de interesses en behoeften van elk individueel kind en weet tegelijk het groepsproces en de activiteiten zo te organiseren dat iedereen aan bod komt. Onze pedagogisch medewerkster kan kinderen op tal van gebieden stimulans geven. Dat kan gaan om samen koken, maatschappelijke betrokkenheid door een bezoek aan het bejaardenhuis of door in de supermarkt boodschappen te doen. Kinderen zijn vaak intrinsiek gemotiveerd om nieuwe dingen te leren, maar komen alleen verder wanneer iemand ze een 'zetje' geeft. Hierbij spelen de eigen talenten van onze pedagogisch medewerkster ook zeker een rol.

- Voldoende en goed ingerichte binnen- en buitenruimte:

De binnen- en buitenruimte is zo ingericht dat een kind zelf kan kiezen wat het wil doen en zelf het spel- of knutselmateriaal kunnen pakken. Hierdoor wordt exploratie en spel bevordert. We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf verzinnen op welke manier een spel gespeeld moet worden, of wat en hoe er geknutseld wordt. De kinderen mogen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen, en onze pedagogisch medewerksteres bieden

daarbij nieuwe mogelijkheden en materiaal aan. Als ze niet weten wat ze willen doen dan kunnen de leidsters een paar activiteiten voorstellen. Als het kind hier geen zin in heeft, mogen ze zich even gaan vervelen. Dit zorgt ervoor dat ze zelf voor een oplossing gaan zoeken voor hun probleem en daarmee dus de creativiteit. Er is voldoende spel materiaal dat de persoonlijke competenties van kinderen stimuleert.

- Ruimte voor een breed scala aan activiteiten:
Dit zijn activiteiten die kinderen op eigen initiatief ondernemen maar ook zeker activiteiten die georganiseerd worden door onze pedagogisch medewerkster. Door een verscheidenheid aan activiteiten kunnen kinderen zich ontwikkelen op het gebied waar hun interesses liggen.

Daarnaast laten we de kinderen zoveel mogelijk doen wat ze al zelf kunnen. De pedagogische medewerker probeert zoveel mogelijk hiervan op de hoogte te zijn van wat een kind al kan, en waar eventueel nog hulp geboden is. Denk hierbij aan dagelijkse handelingen zoals het strikken van schoenveters, het dichtritsen van de jas, maar ook het leren van fietsen of bouwen met constructiemateriaal. We helpen het kind te stimuleren en aan te moedigen om naar oplossingen te zoeken. Het kind complimenteren we wanneer het goed gaat. Dit zorgt ervoor dat het kind meer zelfvertrouwen krijgt en helpt bij de zelfredzaamheid van het kind.

6. Sociale competenties

Het begrip “sociale competentie” omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen die functioneren in de samenleving.

Het belangrijk dat het kind zich veilig en vertrouwt voelt en een gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen ontwikkelt. Daarbij wordt aandacht besteed aan de individuele ontwikkeling van ieder kind. Ook wordt er rekening gehouden met de verschillende leeftijd fases van de kinderen. Kinderen van 4 tot 8 jaar en 8 tot 12 jaar hebben verschillende behoeftes. Zo heeft een kind rond het 4de jaar meer behoefte aan een betrouwbare en voorspelbare omgeving. Het is aan de pedagogische medewerker om te zorgen voor structuur en duidelijkheid. Voor de oudere kinderen zal de behoefte meer liggen op vrijheid en het zelf ontdekken. Ook hierbij is het aan de pedagogische medewerker om te zorgen voor een gepaste nabijheid en afstand. Hierin beide rekening houdend met aandacht voor de individuele ontwikkeling van het kind.

Pedagogisch medewerkers stimuleren door in de dagelijkse omgang kinderen samen te laten spelen, te laten delen, op elkaar te wachten of samen op te ruimen. We stimuleren de kinderen om elkaar te helpen door bijvoorbeeld de kinderen samen een taak te geven. Oudere kinderen worden gestimuleerd door ze samen een activiteit te laten organiseren bijvoorbeeld een speurtocht, of het opzetten van de Sinterklaasviering. We geven de kinderen complimenten als ze zich prettig gedragen. Dit is een goede stimulerende beloning. Er zijn binnen de buitenschoolse opvang regels waar kinderen zich aan moeten houden. Deze zijn zoveel mogelijk door pedagogisch medewerkers en kinderen samen gemaakt. Wanneer een kind zich niet aan de regels houdt kunnen de pedagogisch medewerkers hierop inspelen en het betreffende kind hiervoor aanspreken. Kinderen zullen hun sociale competentie het beste ontwikkelen in een groep waar potentiële vriendjes of vriendinnetjes aanwezig zijn. In het dagritme zit voldoende tijd waarin kinderen op eigen initiatief met andere kinderen kunnen spelen.

We proberen de kinderen zo te stimuleren dat ze een bepaalde mate van verantwoordelijkheidsgevoel krijgen. De oudere kinderen helpen en begeleiden de jongere kinderen bij bepaalde activiteiten. Dit kan heel simpel van aard zijn, maar het bevordert wel het verantwoordelijkheidsgevoel.

Vaak is onze pedagogisch medewerkster voor de kinderen een rolmodel waarop kinderen hun sociale situaties gedragen. De manier waarop onze pedagogisch medewerkster de kinderen troost, hoe dat ze omgaat met collega's en hoe dat ze omgaat met ouders wordt door kinderen nauwkeurig waargenomen. Onze pedagogisch medewerkster is voor kinderen iemand die ze op een adequate manier begeleidt. De inbreng van onze pedagogisch medewerkster is soms nodig om een spel uit te leggen, in de juiste regels te voorzien of iets toe te voegen voor een spelverrijking. Bij deze begeleiding hoort ook het ingrijpen als een

ruzie uit de hand loopt, als er sprake is van pestgedrag of als het een kind echt niet lukt om met andere kinderen te spelen.

Kinderparticipatie (zie ook hoofdstuk 8) draagt bij aan de sociale competentie. Kinderen leren door kinderparticipatie:

- Een eigen mening te vormen op basis van eigen belangrijke principes. Kinderen die mee mogen denken en mee mogen beslissen over wat zij zelf willen. Ze leren om een eigen mening te hebben en te verwoorden. Ze leren daar argumenten voor te geven en leren ook dat iemand anders een andere mening kan hebben.
- Democratisch functioneren. Via kinderparticipatie leren kinderen op jonge leeftijd om initiatieven te nemen, hun mening kenbaar te maken, te luisteren naar andere, te overleggen, te onderhandelen en compromissen te zoeken. Ze ervaren hiermee de essentie van burgerzin en democratisch functioneren. Ze leren wat tolerantie voor andersdenkende is en leren zichzelf te verplaatsen in andere kinderen en volwassenen.
- Zelfstandig worden en zichzelf te vertrouwen. Als een kind ervaart dat het invloed heeft op anderen, dat zijn mening ertoe doet en dat er naar hem geluisterd wordt, dan wordt hij gesterkt in zijn identiteit en krijgt hij een positief zelfbeeld.
- Onderdeel van de groep als leefgemeenschap. De groep wordt hechter als kinderen samenwerken aan hun eigen leefomgeving. De betrokkenheid van de groep wordt groter. Als kinderen hun eigen programma vorm mogen geven wordt het 'hun buitenschoolse opvang'. Onze pedagogisch medewerksters zijn alleen verantwoordelijk voor een goed programma. De verantwoordelijkheid voor een leuk programma en een prettig draaiende groep ligt bij de kinderen en onze pedagogisch medewerkster gezamenlijk. Kinderen kunnen daarin net zo goed initiatieven nemen net als onze pedagogisch medewerkster. Kinderen spelen nu eenmaal enthousiaster met speelgoed waarvoor ze zelf de regels hebben bedacht.

7. Overdracht van waarden en normen

Kinderen krijgen de kans om zich waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken eigen te maken. Ook cultuuroverdracht hoort tot dit pedagogische doel: tradities, feesten, rituelen, religieuze uitingen, kledingcodes, gewoontes in de samenleving. De buitenschoolse opvang zorgt voor een bredere samenleving dan het gezin. Het is van belang dat kinderen leren om op een passende manier met anderen om te gaan. Dit kunnen kinderen of volwassenen zijn. De buitenschoolse opvang is een aanvulling op de eigen gezinssituatie. Het gedrag van volwassenen speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed of slecht, van anders, van mogen en moeten.

De kinderen worden op de volgende manier de kans geboden om zich waarden en normen eigen te maken: Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit willen we bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. We geven als pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de pedagogische medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen. Hierbij hanteren we normaal taalgebruik, en houden we ons aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten we ook dat ze zich houden aan de regels, en dat ze aardig tegen elkaar (dus niet schelden, slaan, schoppen) zijn. Ook in het spel gelden bepaalde regels: begin je samen aan een spel maak je het ook samen af, samen opruimen als je gespeeld hebt.

Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van de buitenschoolse opvang of dat van de andere kinderen en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen. We willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu.

Daarnaast is kinderopparticipatie een uitstekend middel om normen en waarden over te dragen. Kinderen worden doormiddel van kinderopparticipatie betrokken bij de opvang en de inrichting van de opvang. Ze leren na te denken voordat er een besluit genomen wordt en om zich verantwoordelijkheid te dragen. Afspraken die eenmaal gemaakt zijn kun je niet meer zomaar veranderen. Regels die je samen bedenkt gelden voor iedereen dus ook voor jezelf. In hoofdstuk 8 wordt kinderopparticipatie verder uitgewerkt.

8. Kinderparticipatie

8.1 Wat is kinderpaticipatie

Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in allerlei zaken die hen direct aangaan: het programma, de inrichting, de groepsregels en het eten. Soms stellen kinderen iets voor wat op het eerste gezicht ingewikkeld lijkt om uit te voeren. Ze maken het plan om een hut te bouwen in de tuin maar er is geen hout. Dan is de verleiding voor onze pedagogisch medewerker groot om een ander voorstel te doen. Onze pedagogisch medewerker die het belangrijk vindt dat kinderen hun ideeën kunnen uitvoeren zal echter met de kinderen op zoek gaan naar mogelijkheden om aan hout te komen. Misschien lukt dat niet dadelijk maar de kans is groot dat sommige kinderen op het idee komen ergens hout te vragen. Zo komen pedagogisch medewerker en kinderen samen tot een oplossing: door met elkaar te overleggen.

Kinderparticipatie is veel meer dan kinderen die samen bedenken wat ze graag willen doen en dan aan onze pedagogisch medewerker vragen om het uit te voeren. Kinderen kunnen ook betrokken zijn bij de uitvoering van hun ideeën. Onze pedagogisch medewerker ondersteunt hen daarbij.

Kinderparticipatie is:

- Samen denken
- Samen beslissen
- Allemaal meedoen
- Samen verantwoordelijk zijn

Taken van onze pedagogisch medewerker:

- Groepslid zijn
- Gespreksleider zijn
- Gelegenheid scheppen
- Informatie geven
- Grenzen aangeven

Kinderen vrijheid en verantwoordelijkheid geven betekent ook risico's nemen. Onze pedagogisch medewerker kan inschatten welke kinderen de vrijheid aankunnen zonder al te veel risico. Ze weet ook dat alle kinderen met risico's moeten leren omgaan. De balans tussen beschermen en vrijlaten verschuift met het ouder worden van de kinderen steeds meer naar vrijlaten. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders. We zien hierboven ook dat de kinderen zelf initiatieven nemen in hun buitenschoolse opvang. Dit wordt kinderpaticipatie genoemd. Voor pedagogisch medewerkers is het bevorderen van kinderpaticipatie één van hun belangrijkste pedagogische middelen in de buitenschoolse opvang. Zij dragen daardoor bij in de opvoeding van kinderen tot verantwoordelijke burgers in dit land.

8.2 Kinderparticipatie en leeftijd

Hoe ouder de kinderen, hoe beter hun capaciteiten voor kinderpaticipatie. Kinderen vanaf acht jaar kunnen zelf initiatieven nemen, gevolgen van beslissingen overzien en zich langer

concentreren op een onderwerp. Zij kunnen zich ook beter verplaatsen in de gedachtewereld van een ander kind en daardoor beter overleggen. Een precieze leeftijd waarop die overgang plaatsvindt is niet aan te geven. Soms wordt de scheidslijn voor kinderparticipatie bij acht jaar gelegd maar ook kleuters en jonge kinderen kunnen meepraten.

8.3 Er gelden enkele vuistregels

- Hoe jonger hoe meer doe-activiteiten
- Rekening houden met doeners en praters
- Aansluiten bij ervaring van kinderen
- Hoe ouder hoe langer de gespreksduur kan zijn

8.4 Vormen van kinderparticipatie die nu gebruikt worden

- Kinderen hebben inbreng in de bestellingen van extra materiaal.
- Kinderen hebben inbreng in het activiteitenrooster
- Er wordt geregeld naar de mening van kinderen gevraagd over bepaalde onderwerpen.

9. Basiscommunicatie

In de kwaliteit van de kinderopvang speelt de interactie van onze pedagogisch medewerker met de kinderen een centrale rol. Onze pedagogisch medewerker gaat een lange termijn relatie aan met de kinderen van haar groep. De kinderen bouwen zo een vertrouwensband op met onze pedagogisch medewerkers, waardoor de rol die onze pedagogisch medewerker kan spelen in de ontwikkeling van de kinderen optimaal kan zijn.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over zes pedagogische interactievaardigheden in de omgang met kinderen, te weten:

1. Sensitieve responsiviteit;
2. Respect voor de autonomie van het kind;
3. Structureren en grenzen stellen;
4. Praten en uitleggen;
5. Ontwikkelingsstimulering;
6. Begeleiden van interacties tussen kinderen.

9.1 Sensitieve responsiviteit

Onze pedagogisch medewerker toont een warme belangstelling voor de kinderen en geeft ze emotionele steun wanneer ze die nodig hebben. Zij reageert over het algemeen tijdig en adequaat op de signalen van de kinderen en fungeert daardoor als veilige haven. Als zij niet onmiddellijk op een signaal kan reageren, laat zij in elk geval merken dat zij het heeft opgemerkt en zorgt ervoor dat er tijdig een meer volledige reactie volgt.

9.2 Respect voor autonomie

Onze pedagogisch medewerker erkent en waardeert alle individuen met hun eigen ideeën en perspectieven. Zij laat dit expliciet merken door de kinderen te stimuleren om zoveel mogelijk zelf te doen en zelf keuzes te maken door het perspectief van kinderen te verwoorden, waardering uit te spreken voor hun ideeën en door toe te staan dat de kinderen onderhandelen over dingen die zij willen. Respectvol omgaan met kinderen uit zich ook in vragen om medewerking van kinderen in plaats van hen te commanderen.

9.3 Structureren en grenzen stellen

Onze pedagogisch medewerker structureert situaties, activiteiten en taken voor de kinderen zodanig dat zij ze kunnen overzien en met succes kunnen voltooien. Zij stelt voldoende grenzen en doet dat ook tijdig zodat kinderen niet het gevoel krijgen dat zij voortdurend in overtreding zijn. Bij het stellen van grenzen is zij consequent en doortastend. M.a.w. onze pedagogisch medewerker geeft effectief en positief leiding aan kinderen. Echter kan het zijn dat wij een zeer bijzondere samenstelling van kinderen in onze buitenschoolse opvang hebben waardoor er kind afhankelijk soms een andere manier van structureren en grenzen stellen nodig is. Wij zullen dit per kind bekijken en per kind een bepaalde aanpak hanteren welke werkt / past bij het kind.

9.4 Praten en uitleggen

Onze pedagogisch medewerker begeleidt op een vanzelfsprekende manier haar interacties met de kinderen met taal. Zij legt steeds uit wat er gaat gebeuren en wat zij doet, luistert naar en reageert op vragen van kinderen en verwoordt hun intenties en gevoelens als zij dat zelf (nog) niet kunnen. Zij praat niet alleen veel met kinderen, maar stemt wat ze zegt ook af op de interesse en het begripsniveau van de kinderen. Zij praat vooral met en niet tegen kinderen, de interacties hebben het karakter van een dialoog. Waarbij onze pedagogisch medewerker een adequate balans hanteert tussen luisteren en praten. Onze pedagogisch medewerker gebruikt haar interacties met kinderen niet alleen om te communiceren, maar stimuleert ook het taalgebruik en taalbegrip van de kinderen. Zij moedigt ze aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden en biedt door haar goed afgestemde taalaanbod de kinderen de kans hun taalvaardigheid verder te ontwikkelen.

9.5 Ontwikkelingsstimulering

Onze pedagogisch medewerker biedt extra stimulering van de persoonlijke competenties van de kinderen. Zij doet dit door de aandacht van kinderen op bepaalde dingen te richten, door nieuwe activiteiten of nieuw spelmateriaal aan te bieden of ze te wijzen op nieuwe mogelijkheden van het spelmateriaal. Onze pedagogisch medewerker stemt die stimulering goed af op de aandacht, het ontwikkelingsniveau en de toestand van de kinderen, waardoor zij de interesse van de kinderen prikkelt terwijl ze over stimulering voorkomt.

9.6 Begeleiden van interactie tussen kinderen

Onze pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen. Het gaat om twee soorten gedrag:

1. het positief reageren op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen;
2. het zelf actief bevorderen van positieve interacties tussen kinderen. Dit kan door een situatie te creëren die de kans op positieve interacties vergroot. Ofwel door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties wanneer zich daar een geschikte gelegenheid voordoet.

Onze pedagogisch medewerker laat beide soorten gedrag zien door consistent positief te reageren op spontane positieve interacties tussen kinderen én bevordert deze interacties actief door situaties te creëren om dit gedrag uit te lokken of door kinderen aan te moedigen om positieve interacties aan te gaan. Daarnaast begeleidt onze pedagogisch medewerker kinderen bij het aangaan en oplossen van conflicten. Zij zal daarbij zoveel mogelijk als bemiddelaar optreden en kinderen de gelegenheid geven hun zienswijze te uiten en met elkaar oplossingen te bedenken.

Bij alles wat pedagogische medewerkers doen bij de buitenschoolse opvang spelen deze 6 interactievaardigheden altijd een rol.

10. Kwaliteitszorg

Kinderopvang is een welzijnsvoorziening. Dat wil zeggen dat het een voorziening is die voorwaarden schept voor het welzijn van kinderen en ouders. Als het in een kindercentrum niet goed lijkt te gaan met een kind wordt er gekeken in hoeverre er aan de noodzakelijke voorwaarden is voldaan.

10.1 Observeren

Pedagogisch medewerkers zijn gedurende een hele dag aan het observeren. Door het kijken naar de kinderen en de groep leren zij de kinderen en de groep goed kennen. Observeren kan informatie leveren over het kind of de groep, maar het kan je ook verwonderen. Begrijpen hoe een kind doet zoals hij doet, inzicht krijgen in ontwikkelen van een kind: Het helpt je bij het goed begeleiden van het kind en de groep. De pedagogisch medewerker heeft een signalerende functie ten aanzien van de ontwikkeling van de kinderen, zowel bij een positieve ontwikkeling als bij een negatieve ontwikkeling.

Ondanks de goede voorwaarden kan het zijn dat ouders en/of pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling en/of het gedrag van een kind. Dit kan iets heel kleins zijn, zoals een kind niet wil eten of geen zin heeft in spel. Het kan ook te maken hebben met veranderingen thuis. Of het kan zijn dat er in de ontwikkeling van het kind een achterstand dreigt. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers alert zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling maken wij ons zorgen over een of meerdere ontwikkelingsgebieden van de kinderen, dit kan zijn op emotioneel gebied, persoonlijk gebied, sociaal gebied of op het gebied van normen en waarden. Zorgen om het gedrag kunnen heel breed zijn en moeten daarom goed in kaart gebracht worden.

Pedagogisch medewerkers zullen eerste de onderlinge bevindingen / zorgen met elkaar bespreken. De mentor is hierbij verantwoordelijke en het aanspreekpunt. Wanneer er zorgen zijn worden er uitgebreide observaties gemaakt door de mentor van het kind om het 'probleem' in kaart te brengen. Na meerdere malen observeren en er een goed beeld gevormd is, wordt de manager ook bij de observaties betrokken zodat die ook op de hoogte is. Zorgen worden open besproken en er wordt van alle kanten meegedacht over oplossingen, zowel door de mentor, als door de pedagogisch medewerkers als door de manager.

Wanneer zowel de pedagogisch medewerkers, als de manager de zorgen delen, zal er een verkennend gesprek met de ouders plaatsvinden. Hoe kijken ouders er tegenaan? Zien ouders hetzelfde gedrag thuis? Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen deze zorg als gelijkwaardige gesprekspartners met elkaar delen en elkaar hierin steunen. Pedagogisch medewerkers kunnen doordat ze met veel kinderen van dezelfde leeftijd werken en emotioneel wat makkelijker afstand kunnen nemen vaak iets eerder zien (signaleren) wat een ouder (nog) niet ziet. Het is hun taak om daar iets mee te doen. Ouders kunnen door een intensievere betrokkenheid en waarneming soms eerder iets zien (signaleren). Zowel onze pedagogisch medewerkers als de ouders kunnen initiatief nemen voor een gesprek.

Van een pedagogisch medewerkster mag verwacht worden dat ze:

- de ouders niet onterecht ongerust maakt (eerst toetsen bij collega's). Het is van belang meerdere malen observatieformulieren ingevuld te hebben zodat je dit met ouder kunt bespreken;
- de ouders niet onterecht gerust stelt uit angst om te kwetsen maar er zorgvuldig over praat;
- geen diagnoses stelt (zij is niet deskundig op dit gebied) maar deze zorg met een ouder kan delen.

Er zal nooit buiten medeweten van ouders over een kind gepraat worden met derden (hulpverleners). Dit gebeurt ook niet op aanvraag van hulpverlenende instellingen. Een probleem kan wel voorgelegd worden aan een hulpverlenende instantie maar dan anoniem (consultatief). Een grote uitzondering moet gemaakt worden bij een sterk vermoeden van kindermishandeling maar dan ook altijd alleen na zorgvuldige observatie en in overleg hiervan in de werkbespreking.

We zijn ons bewust van onze signaleringsfunctie met betrekking tot ontwikkeling van kinderen wanneer wij een vermoeden hebben volgen wij het stappenplan in de protocol kindermishandeling. Hier staat duidelijk beschreven welke stappen we moeten nemen en welke instanties op welke manier benaderd kunnen en mogen worden.

We zullen in alle werkoverleggen hier aandacht aan besteden zodat onze medewerkers ten alle tijden op de hoogte zijn van stappen, wijzigingen enz.

10.2 Doorverwijzingen

Tijdens ons werk op de buitenschoolse opvang zien we van alles bij een kind. Kinderen vertonen bepaald gedrag, kinderen handelen op een bepaalde manier enz.. Mochten er zaken zijn, waarover wij ons zorgen maken. Dan bespreken wij dit uiteraard met ouders. Tevens kan het zijn dan onze zorgen van zodanige aard zijn dat we graag met school willen overleggen om te kijken of dat dit gedrag ook op school voor komt. Na toestemming van de ouders van het betreffende kind, wordt er met school overleg gepleegd. Indien school dezelfde zorgen heeft, wordt er samen gekeken naar welke instanties er dan het beste doorverwezen kan worden. Dit alles om een kind zo goed mogelijk in zijn / haar ontwikkeling te stimuleren.

10.3 Elk kind een mentor

Omdat wij het erg belangrijk vinden de ontwikkeling van de kinderen nadrukkelijk in de gaten te hebben, hebben wij alle kinderen in de groep onder verdeeld onder een zogenoemde mentor. Deze mentor volgt de groep kinderen die bij haar behoort nadrukkelijk. Kijkt naar zijn / haar ontwikkelingen, bijzonderheden en is aanspreekpunt voor ouders bij bijzondere vragen. Ook draagt deze mentor bij aan de ontwikkeling van kinderen door de kinderen te observeren en dit te registreren en jaarlijks met ouders te bespreken. Dit gaat veel verder dan een vast gezicht voor het kind en voor het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling. Het belang van de mentor is juist het bijdragen van de emotionele veiligheid van de kinderen en daarmee bijdragen aan hun ontwikkeling. Wanneer er een pedagogisch medewerker stopt, worden haar kinderen direct onder verdeeld onder een andere collega. Wanneer er nieuwe kinderen op de groep komen, wordt hier direct een mentor aan toegewezen. De actuele lijst met kinderen en hun mentor is voor

ouders te vinden op het ouderportaal. Voor de BSO kinderen hangt een lijst op de groep zodat zij zelf ook kunnen lezen wie hun mentor is.

10.4 Inspectie wet kinderopvang en kwaliteitseisen kinderopvang:

De GGD inspecteert in opdracht van de Gemeente jaarlijks of er kwalitatief goede kinderopvang wordt geleverd en of de buitenschoolse opvang voldoet aan alle wettelijke regels vanuit de wet kinderopvang. Hierbij wordt gekeken of er voldaan wordt aan de kwaliteitseisen op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groeps grootte en beroepskracht-kind-ratio, pedagogisch beleid en pedagogische praktijk, klachten en voorschoolse educatie. De GGD-rapporten zijn inzichtelijk voor alle ouders. Een kopie van het inspectierapport ligt in de buitenschoolse opvang ter inzage. Mocht u deze in willen zien vraag er dan naar bij de directie.

10.5 Veiligheid en gezondheidsbeleid

Jaarlijks wordt er in onze kinderopvang een veiligheid en gezondheidsrisico- inventarisatie gehouden. Op de verschillende groepen wordt er aan de hand van een vragenlijst veiligheid/gezondheid bekeken waar de groep en de rest van onze opvang risico's lopen. Voor de risico inventarisatie veiligheid is het uitgangspunt het model van Stichting Consument & Veiligheid. Voor de risico inventarisatie gezondheid wordt er gewerkt volgens het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid. Mogelijke risico's en eventuele verbeterpunten worden beschreven in een verslag. De actiepunten uit dit veiligheid- en gezondheidsverslag worden uitgevoerd en besproken met de inspecteur van de GGD, pedagogische medewerkers en de oudercommissie. Er is een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid op de locatie aanwezig. Hierin wordt de praktijk zoals hij nu op dit moment is beschreven.

Veiligheidsbeleid

Essentieel voor een veilige opvang is natuurlijk dat de kinderen kunnen verblijven in een veilig ingerichte en onderhouden accommodatie, zowel in de verblijf ruimte binnen als op onze eigen buitenspeelruimte.

Waar gewerkt wordt met kinderen zijn er altijd risico's. Kinderen zijn in allerlei opzichten nog in ontwikkeling en kunnen situaties nog niet altijd goed inschatten of overzien. Maar door ons daar goed van bewust te zijn, daar waar mogelijk rekening mee te houden en preventieve maatregelen te nemen, kunnen we die risico's wel zo veel mogelijk beperken. Dat is een verantwoordelijkheid die wij graag zo goed mogelijk nemen.

Een essentieel onderdeel bij het waarborgen van de veiligheid betreft ook de begeleiding van de kinderen door al onze medewerkers. Zij zijn degenen die op dagelijkse basis de verantwoordelijkheid nemen voor het veilig opvangen van de kinderen. Waarop moeten zij letten in hun begeleiding? Welke taken hebben zij hierin dagelijks, wekelijks, maandelijks, jaarlijks?

En ook de ouders en kinderen zelf dragen voor een deel bij aan een veilige opvang. Welke afspraken maken wij met de ouders en met de kinderen om een veilige opvang te waarborgen? Wat leren wij de kinderen met het oog op hun veiligheid over bijvoorbeeld spelen bij ramen of over het gevaar van verbranden aan heet water? Hoe versterken wij de kinderen, zodat zij zélf kunnen bijdragen aan hun veiligheid?

In ons veiligheids- en gezondheidsbeleid staan dus de grote en kleine risico's beschreven ten aanzien van de kinderen. We beschermen op deze manier de kinderen tegen grote risico's en leren de

kinderen omgaan met kleine risico's. Doordat we als kinderdag verblijf nu vrij zijn, zelf de risico's te beschrijven is het nu een echt plan op ons toegespitst. Dit leidt tot meer bewustwording van mogelijke risico's en het voeren van een goed beleid op risico's.

Gezondheidsbeleid

EEN GEZONDE KINDEROPVANG IS EEN HYGIËNISCHE KINDEROPVANG, WAARBIJ IEDEREEN ZICH BEWUST IS VAN DE GEZONDHEIDSRISICO'S.

Omdat het afweersysteem van kinderen volop in ontwikkeling is, zijn kinderen een kwetsbare groep. Ze komen in contact met allerlei ziekteverwekkers, via andere kinderen en doordat ze materialen en toiletten gezamenlijk gebruiken. Daarentegen hebben ze nog geen weerstand opgebouwd.

UITERAARD IS HET NIET DE BEDOELING DAT ER EEN STERIELE OMGEVING WORDT GECREËERD WAARBIJ ER GEEN SPRAKE IS VAN ZIEKTEKIEMEN EN BACTERIËN, WANT OP DIE WIJZE ZULLEN KINDEREN NOOIT DE KANS KRIJGEN WEERSTAND OP TE BOUWEN.

Onderzoek toont aan dat in een omgeving van drie of meer kinderen het aantal infecties verdubbelt. Hygiënemaatregelen zijn noodzakelijk om (onnodige) overdracht van ziektekiemen tegen te gaan en schadelijke gevolgen tot een minimum te beperken. Infecties verspreiden zich ook wanneer er nog geen ziekteverschijnselen zichtbaar zijn.

Omdat een kind infecties al kan verspreiden in de fase waarin het zelf nog geen ziekteverschijnselen vertoont, zijn goede hygiënemaatregelen noodzakelijk.

10.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen kwaliteitszorg is het ook belangrijk om aandacht te hebben voor het signaleren van risicosignalen. Onze buitenschoolse opvang beschikt over een protocol Meldcode

Kindermishandeling. Alle pedagogisch medewerksters werkzaam binnen de buitenschoolse opvang zijn op de hoogte van de meldcode Kindermishandeling en weten hoe te handelen.

Ook zullen we tijdens de werkoverleg het protocol regelmatig weer doornemen.

Daarnaast zullen ze jaarlijks een (e-learning) cursus volgen. Dit zodat de leidsters altijd op de hoogte zijn van wijzigingen en ze altijd weten hoe ze moeten handelen.

Want als een kinderopvangorganisatie geconfronteerd wordt met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie, een geweld- of zedendelict door een medewerker van de kinderopvang of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen op de opvang is het van belang dat hier op een professionele manier mee wordt omgegaan.

10.6 Camera

Doel van het camerasysteem

Vanaf juni 2013 stelt de Wet Kinderopvang bij het 'vier ogen principe', dat de pedagogisch medewerker altijd gezien of gehoord moet worden door een andere volwassene, bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Het vier ogen principe is bedoeld om de veiligheid in de kinderdagverblijven te vergroten. Vanuit deze wet hebben wij er bij kinderopvang Okido voor gekozen om als onderdeel van de uitvoering van het vier ogen principe gebruik te maken van camera's. Op momenten dat er één medewerker aanwezig is kan er te allen tijde door zowel de houder als de directie van kinderopvang Okido mee worden gekeken via het camera systeem.

Soort camera

De camera's werken via internet. De houder en manager kunnen hierdoor altijd en overal inloggen en live de beelden bekijken. Inloggen is beveiligd door een wachtwoord en toegangscode. Beelden worden opgenomen en kunnen desgewenst bewaard worden.

Waar hangen de camera's

Bij de buitenschoolse opvang hangen de camera's in de groepsruimte.

Melding gebruik van de camera

Kinderopvang Okido maakt aan alle betrokkenen bekend dat er cameratoezicht is door:

- Vermelding op de website
- Plaatsing van een sticker 'camera toezicht' bij de entree
- Vermelding aan ouders tijdens rondleidingen/intakegesprek
- Vermelding in het intakeformulier voor ouders en het pedagogisch beleidsplan voor medewerkers
- Vermelding aan medewerkers tijdens sollicitatieprocedure.

Wat gebeurt er met de beelden

Met het camera systeem wordt in beeld gebracht waar kinderopvang Okido verantwoordelijkheid draagt met in acht neming van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Met het camerasysteem wordt gezorgd dat de pedagogisch medewerker altijd gezien kan worden.

Mocht er aanleiding zijn dan kan besloten worden door de houder de opgeslagen beelden te bewaren. Indien een bepaald incident is opgenomen, dan wordt de opname bewaard tot het incident is opgelost.

Privacy

Om de privacy van kinderen, ouders en medewerkers te waarborgen is het alleen voor de houder en de directie van kinderopvang Okido toegestaan om de beelden te bekijken.

10.7 Aandacht voor kwaliteit

Al onze medewerkers zijn gekwalificeerd en wij zorgen ervoor dat hun kennis up-to-date blijft. Individueel en in teamvergaderingen, met cursussen en workshops op het gebied van pedagogische vaardigheden. Daarnaast werken we met een pedagogisch beleidsmedewerker voor beleidsontwikkeling en coaching van pedagogisch medewerkers. De pedagogisch beleidsmedewerker begeleidt de pedagogisch medewerkers in hun vraagstukken op pedagogisch beleid en coacht de medewerkers op de werkvloer.

Op onze locatie lopen regelmatig stagiaires van beroep gerelateerde opleidingen stage. Dit omdat wij graag een bijdrage willen leveren aan het opleiden van kwalitatief en kwantitatief personeel. Als stagebedrijf wil kinderopvang Okido leerlingen de mogelijkheid geven te leren door ervaringen binnen de context van de kinderopvang.

De stagiaires worden altijd boven-formatief ingepland als extra ondersteuning. Elke stagiaire wordt vanuit Okido begeleid door een stagebegeleidster. Deze persoon is het 1e aanspreekpunt voor de stagiaire en lopende zaken worden met de stagebegeleidster besproken. Daarnaast is er voor elke pedagogisch medewerkster ook een werkbegeleider.

Deze begeleid de stagiaire op de groepen. Afhankelijk van de wensen en de behoeftes vindt er ondersteuning en begeleiding op aanvraag plaats. Dat houdt in dat de stagiaire zelf aangeeft vragen te hebben / bijzonderheden te willen bespreken. Echter wordt elke dag in de stagiaire interesse getoond, gevraagd hoe het gaat en of er bijzonderheden zijn. Naar mate de stage vordert mogen de stagiaires steeds meer werkzaamheden uitvoeren. Eerst onder begeleiding, later steeds meer zelfstandig maar altijd onder toezicht van een gekwalificeerde pedagogisch medewerkster. Stagiaires ondersteunen bij de verzorging van de kinderen en de activiteiten die we doen. Onze pedagogisch medewerkers blijven echter altijd eindverantwoordelijke.

Graag verwijs ik ook nog naar het stagebeleid voor een uitgebreide weergave van de stage en de taken die een stagiaire mag / kan uitvoeren binnen Okido.

10.8 Samen werken met andere professionals

Wij willen dat elk kind zich bij ons goed kan ontwikkelen en zich fijn voelt bij ons. Onze pedagogisch medewerkers kunnen altijd advies inwinnen bij de managers als zij vragen hebben over hoe zijn een kind het beste kunnen ondersteunen of stimuleren.

Soms blijkt het dat een kind meer ondersteuning nodig heeft dan wij kunnen bieden. Hierin kunnen wij samen werken met externe zorgaanbieders zoals fysiotherapeuten, logopedisten of mensen van het audiologisch centrum. Wij bekijken per situatie hoe wij dit het beste kunnen invullen. Dit doen wij samen met de ouders.

Daarnaast hebben wij ook regelmatig contracten met het consultatiebureau en worden 1x per 3 maanden bijzonderheden bij kinderen besproken. Mochten we het tussentijds nodig vinden ontwikkeling van de kinderen te bespreken dan nemen wij telefonisch contact op met het consultatiebureau.

11. Samenwerking met ouders

Praktijkvoorbeeld: Pia (8) voelt zich niet prettig in de groep. Vaak hangt ze een beetje op de bank met een stripboek totdat haar moeder haarkomt halen. 'Ik wil niet met de kinderen spelen' zegt ze. Pedagogisch medewerker Arjan probeer erachter te komen wat Pia dwars zit en stimuleert haar om actiever te zijn. Ze moet bijvoorbeeld mee naar buiten, maar daar staat ze meestal ook in haar eentje. Arjan heeft Pia's moeder al gevraagd hoe hij het voor Pia leuker kan maken. Volgens moeder is Pia altijd zo rustig en op zichzelf. Arjan maakt zich toch ongerust. Ziet Pia's moeder niet, dat Pia moeite heeft met contacten?

11.1 Rondleiding

Wij vertellen over de buitenschoolse opvang en laten het zien. De ouder krijgt een beeld van de locatie en de groep en kan zo nodig vragen stellen.

11.2 Intakegesprek

Alle nieuwe ouder(s) worden uitgenodigd voor een intakegesprek wordt er informatie gegeven over de organisatie, de buitenschoolse opvang en de groep waarin het kind is geplaatst. Aan de ouder(s) wordt gevraagd informatie te geven over hun kind, zodat het voor ons mogelijk wordt om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Er worden wenaafspraken gemaakt en ook wordt er meteen een afspraak gemaakt voor het eerste evaluatiegesprek.

11.3 Wenbeleid

Voor het wennen en het afscheid, nemen we de benodigde tijd. Op die manier kan niet alleen het individuele kind, maar ook de groep worden voorbereid. Dit geeft de kinderen duidelijkheid en daarmee een gevoel van veiligheid. Tevens stimuleren we hiermee het groepsproces doordat de kinderen bij elkaar betrokken worden. Voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en de groep is het van belang goed en snel te wennen.

Extern wennen: Nieuwe aanmelding

Als een kind wordt aangemeld en er is een plekje, dan vragen wij de ouders of er rekening is gehouden met eventueel wennen per de startdatum. Het is namelijk fijn als een kind niet gelijk een hele middag hoeft te komen. Lukt dit niet, dan kunnen we kijken of we de startdatum eerder kunnen laten in gaan, als ouders dat willen. Zo kan een kind rustig wennen. Voor de pedagogisch medewerkers is het ook fijn als een kind eerst kan wennen, zij moeten het kind immers leren kennen.

In vakanties is het beter voor een kind om niet te wennen. De dagen zijn anders en soms is er een uitstapje gepland. Als het voor de ouder(s) niet anders kan, wijken wij hiervan af.

Daarnaast kan er een afspraak gemaakt worden om even langs te komen. Zo kunnen ouders en kind de BSO zien.

Intern wennen: Van kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang

Als een kind doorstroomt naar de buitenschoolse opvang wordt, vragen wij ook aan ouders of er rekening is gehouden met eventueel wennen per de startdatum. Het is namelijk, ook

voor de kinderen die al bij ons op het kinderdagverblijf hebben gezeten, fijn om niet gelijk een hele middag te hoeven komen. Lukt dit niet, dan kunnen we kijken of we de startdatum eerder kunnen laten in gaan, als ouders dat willen. Zo kan een kind rustig wennen. Voor de pedagogisch medewerkers is het ook fijn als een kind eerst kan wennen, zij moeten het kind immers leren kennen.

In vakanties is het beter voor een kind om niet te wennen. De dagen zijn anders en soms is er een uitstapje gepland. Als het voor de ouder(s) niet anders kan, wijken wij hiervan af.

Daarnaast kan er een afspraak gemaakt worden om even langs te komen. Zo kunnen ouders en kind de BSO zien.

Pedagogisch handelen tijdens de wenperiode

Het doel van de wenperiode is dat het kind zich veilig voelt in de nieuwe situatie en zich vrij gaat voelen om zich in de groep te voegen, te spelen en zich te ontwikkelen. Naast de tijd die het kind nodig heeft op de groep, is het begeleiden van de nieuwe kinderen van belang.

Concreet betekent dit dat:

- de andere kinderen op de hoogte gebracht zijn van de komst van het nieuwe kind;
- het kind wordt voorgesteld in de groep en de andere kinderen die dat kunnen en willen, aan het kind mogen vertellen hoe de dag verloopt, wat de afspraken zijn e.d.;
- wij tijdens de wenperiode continu contact houden met het kind. Zo zitten wij naast of dichtbij het kind dat aan het wennen is en zorgen we voor oogcontact en positieve, bemoedigende woorden;
- wij het kind begeleiden tijdens vrij spel;
- we gaan samen met het kind de ruimte verkennen en laten zien wat het, waar kan doen. Ook gaan wij gericht met hem spelen, zodat het kind ziet wat het kan doen en wat de regels zijn.

11.4 Evaluatiegesprek

Ongeveer na tien weken na aanvang van de opvang van hun kind krijgen ouder(s) de gelegenheid de wenperiode te evalueren en eventuele vragen te stellen in een evaluatiegesprek. Centraal hierin staan het welbevinden van het kind en de bevindingen van de ouder(s).

11.5 Breng- en haalcontacten

Wij vinden het erg belangrijk dat onze pedagogisch medewerkers en de manager een goed contact met de ouder hebben. Voor onze pedagogisch medewerkers is het belangrijk te weten hoe het thuis gegaan is. Zij kunnen daarop inspelen. Voor ouders is het belangrijk om te weten hoe de dag van hun kind verlopen is. Informatie kan uitgewisseld worden tijdens de breng- en haaltijden.

Aan het begin van de dag, als de kinderen gebracht worden, en aan het einde van de dag bij het ophalen, proberen wij tijd vrij te maken om met de ouder(s) te praten over het kind en zijn belevenissen. Hierbij letten we wel nadrukkelijk op de groep want we vinden het belangrijk dat er rust op de groep blijft. Daarom zullen wij ook altijd dagelijks in de schriftjes van de kinderen een overdracht schrijven, zodat ouders altijd een complete en uitgebreide overdracht hebben.

11.6 Brengen/halen door anderen

Het kan voorkomen dat een ander persoon het kind komt halen en/of brengen. Het is belangrijk dat ouder(s) dit vooraf aangeven, zodat onze pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte zijn. Als het kind wordt opgehaald geven wij het niet mee aan iemand anders, indien de ouder(s) ons niet van vooraf op de hoogte hebben gebracht. Wij nemen dan eerst contact op met de ouder(s) alvorens wij het kind meegeven. Wanneer een onbekende het kind komt halen, vragen we altijd om zich te legitimeren.

11.7 Kindbespreking

Eenmaal per jaar wordt elk kind uitvoerig besproken naar aanleiding van een vragenlijst. Deze wordt door onze pedagogisch medewerkers ingevuld en samen met ouders doorgenomen.

11.8 Nieuwsbrief

Minimaal drie keer per jaar, zullen wij een actuele nieuwsbrief versturen waarin allerlei informatieve maar ook leuke zaken rondom buitenschoolse opvang Okido besproken worden.

11.9 Ouderavond

Eenmaal per jaar organiseren wij voor ouders een ouderavond aan de hand van een relevant thema. Per keer is dit een ander thema en per keer kan de insteek van de avond anders zijn. Zo kan het de ene keer meer informatief zijn een volgende keer meer educatief. Behalve voor een stuk informatieoverdracht en betrokkenheid zijn deze avonden ook bedoeld om het contact tussen ouders onderling en tussen ouders en pedagogisch medewerkers te versterken.

Heeft u leuke ideeën of heeft u een thema dat u graag zou willen behandelen tijdens een ouderavond, dan horen wij dat graag van u.

11.10 Oudercommissie

De taak van de oudercommissie is het behartigen van de belangen van de ouders. Minimaal drie ouders van kinderen die op het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang geplaatst zijn, maken deel uit van de oudercommissie. De ouderraad heeft wettelijk adviesrecht. Iedere ouder kan met vragen, klachten of ideeën terecht bij de oudercommissie. Ouders die graag deelnemen aan de ouderraad zijn van harte welkom.

De oudercommissie fungeert als aanspreekpunt voor de ouders en de directie en zorgt voor een goede en heldere informatieverstrekking aan de ouders. De oudercommissie stelt zich als doel de belangen van de kinderen en de ouders van kinderopvang Okido zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie adviseert de directie van kinderopvang Okido ten aanzien van kwaliteit van de verzorging, de opvoeding en het kindercentrum en voert regelmatig overleg met de directie. Minimaal 4x per jaar komt de oudercommissie bij elkaar.

De oudercommissie is een bijzonder en belangrijk orgaan voor kinderopvang Okido en heeft adviesrecht over onder andere:

- De uitvoering van het kwaliteitsbeleid
- Algemeen pedagogisch beleidsplan
- Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid
- Spel en ontwikkelingsactiviteiten
- De vaststelling en wijziging van het Klachtenreglement
- Openingstijden

Daarnaast organiseert de oudercommissie incidenteel activiteiten voor en met ouders en helpt de oudercommissie bij het organiseren van feesten.

11.11 Interne klachtenafhandeling

Kinderopvang Okido levert kwalitatieve kinderopvang en heeft continu haar focus gericht op de naleving van de kwaliteitsprocessen binnen haar organisatie. Desalniettemin kan het zijn dat u als ouder geconfronteerd wordt met een situatie waarover u niet of minder tevreden bent. In het algemeen raden wij ouders aan een klacht te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of met de persoon om wie het gaat. Dat kan een pedagogisch medewerker of de manager. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Ook is het fijn als u uw klacht via mail neerlegt bij de directie. De klacht die ouders indienen, wordt zorgvuldig onderzocht. Tijdens de afhandeling van de klacht houden wij de ouder zoveel mogelijk op de hoogte over de voortgang. We streven erna de klacht zo snel mogelijk af te handelen, maximaal binnen 6 weken na het schriftelijk indienen. Als reactie op hun klacht, zullen wij een termijn stellen waarbinnen eventuele maatregelen getroffen worden. Zijn ouders echter na deze eerste stap niet tevreden, dan kunnen klachten altijd direct worden voorgelegd aan het klachten loket van de geschillencommissie. Dit doet je via <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders>. Komen we hier met elkaar niet uit kan de klacht nog bij de geschillencommissie neergelegd worden. Zie ook onderstaand subhoofdstuk.

11.12 Geschillencommissie

Per januari 2016 is de kinderopvang verplicht om zich aan te sluiten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, waaraan tevens verbonden is het Klachtenloket Kinderopvang. Uiteraard heeft Okido hier gehoor aan gegeven en hebben wij ons ook laten registreren bij de Geschillencommissie.

Onderstaand artikel geeft aan hoe de ouder en/of de oudercommissie met een klacht dient om te gaan. Voor meer informatie verwijst kinderopvang Okido u graag door naar de website van de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl

Geschilartikel Kinderopvang

1. De ouder/ oudercommissie dient de klacht eerst bij de ondernemer in te dienen.
2. Leidt de klacht niet tot een oplossing dan moet het geschil binnen 12 maanden na de datum waarop de ouder / oudercommissie de klacht bij de ondernemer indiende, schriftelijk of in een ander door de commissie te bepalen vorm bij de Geschillencommissie Kinderopvang (hierna: Geschillencommissie) aanhangig worden gemaakt.

3. Geschillen kunnen zowel door de ouder/ oudercommissie als door de ondernemer aanhangig worden gemaakt bij de Geschillencommissie.
4. Wanneer de ouder/ oudercommissie een geschil aanhangig maakt bij de Geschillencommissie, is de ondernemer aan deze keuze gebonden. Indien de ondernemer een geschil aanhangig wil maken, moet hij de ouder/ oudercommissie schriftelijk of in een andere passende vorm vragen zich binnen vijf weken uit te spreken of hij daarmee akkoord gaat. De ondernemer dient daarbij aan te kondigen dat hij zich na het verstrijken van de voornoemde termijn vrij zal achten het geschil bij de gewone rechter aanhangig te maken.
5. De Geschillencommissie doet uitspraak met inachtneming van de bepaling van het voor haar geldende reglement.
6. Het reglement van de geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl en wordt desgevraagd toegezonden. De beslissing van de Geschillencommissie geschiedt bij wege van bindend advies. Voor de behandeling van een geschil door de Geschillencommissie is een vergoeding verschuldigd.
7. Uitsluitend de hierboven Geschillencommissie dan wel de gewone rechter is bevoegd van geschillen kennis te nemen.

Respect

Respect betekent aanzien, eerbied of waardering die men heeft voor of ontvangt van iemand vanwege zijn kwaliteiten, prestaties of vaardigheden. Het woord betekent oorspronkelijk "omzien naar" en vandaar "rekening houden met". Respect is een vaste waarde binnen onze buitenschoolse opvang. Wij respecteren een ieder die onze buitenschoolse opvang bezoekt maar verwachten ook van een ieder dat zij alle medewerkers van de buitenschoolse opvang met respect benaderen en behandelen.